

MARKANTE ECHTPAREN

Historica Mirjam Janssen koos in haar boek 'Liefde in de Lage Landen' een verrassende manier om onze vaderlandse geschiedenis te beschrijven. Ze deed dat niet aan de hand van politieke gebeurtenissen of economische processen, maar selecteerde vijftien markante huwelijken.

door **Thea Detiger**

De verschrikkingen aan het front van stadhouder Frederik Hendrik, opgetekend door zijn secretaris Constantijn Huygens, die thuis een harmonieus huwelijk vol poëzie en kindervreugde had met Suzanne van Baerle. De gedreven acties van Eduard Douwes Dekker alias Multatuli, die een belangrijk voorvechter was van het feminisme maar zijn eigen vrouw Tine voortdurend bedroog. De Provbeweging van de jaren zestig door het oog van Luud Schimmelpennink en zijn Afrain Groot. En het eerste homohuwelijk tussen twee vrouwen in 2001.

Volgens de schrijfster geeft een overzicht van de geschiedenis aan de hand van echtverbintenissen veel

Het eerste vrouwelijke homo-echt-paar Helene Faasen (links) en Anne Marie Thus. Amsterdam 1 april 2001. FOTO ANP

meer mogelijkheden om te laten zien wat maatschappelijke veranderingen betekenden voor individuele mensen. Vooral voor vrouwen. Zo was de enige verwachting die Charlotte de Bourbon kon koesteren van haar verbintenis met Willem van Oranje, dat ze in redelijke harmonie samen met haar man hun zes kinderen zou groot brengen. Ze moest aanvankelijk zelfs accepteren dat Willem nog ge-

trouwd was met de door hem verstoten Anna van Saksen. Afkomst was van belang, liefde niet zo zeer.

Soort

Dankzij Jacob Cats kwam in de 17e eeuw wat meer oog voor de manier waarop je een huwelijk prettig kon houden. „Zoek een partner van je eigen soort. Zorg dat je die goed leert kennen en probeer elkaar te begrijpen en te respecteren”, schreef

hij al in 1625 in zijn boek *Houwelijk*. Het kostte Constantijn Huygens, die in Suzanne van Baerle een vrouw zag die niet alleen sociaal maar ook intellectueel zijn gelijke was, drie pogingen voordat ze toezegde. Eerder had ze al een broer van hem afgewezen.

Dan hadden zij nog het geluk dat hun ouders het met hun keuze eens waren. Eeuwenlang konden ouders zich met succes verzetten tegen de huwelijkskeuze van hun kinderen.

De patriottische generaal en gouverneur van Indië Herman Willem Daendels besloot in 1787 niet alleen zijn geliefde Aleida van Vlierden, telg van een familie uit het door hem bestreden oranjekamp, te schaken. Hij nam haar ook mee naar Lage in het Duitse graafschap Bentheim, waar je zonder toestemming kon trouwen. In Frankrijk noch in de Republiek werd hun huwelijk erkend. Ze waren gedwongen om elkaar opnieuw het ja-woord te geven, nu wel met toestemming.

Vanaf 1800 ontstond het

streven naar een emotionelere band en zelfontplooiing. Maar ook een huwelijk uit liefde bleek niet altijd bevredigend als de vrouwen maar een beetje thuis zaten, zoals Aleida tijdens haar echtgenoots avonturen in de Oost. Beter af waren de vrouwen die het ideaal van hun man deelden. Adelheid Solger deed de administratie voor haar man, hoogleraar en staatsman Johan Rudolf Thorbecke, en verge-

zelde hem naar bijeenkomsten. De allergrootste veranderingen kwamen echter pas 55 jaar geleden. Door de Bijstandswet uit 1965 verviel een alleenstaande moeder niet langer tot bittere armoede en in 1971 kreeg Nederland als een van de eerste landen een liberale echtscheidingswet. Daardoor was duurzame ontwijking van het huwelijk voldoende reden om te scheiden.

DEZE WEEK IN: 1986

WK voetbal 1986, kwartfinale Engeland-Argentinië. Diego Maradona tikt de bal duidelijk met de hand over de Engelse doelman Peter Shilton en scoort de 1-0: de scheidsrechter blunderd en keurt de goal goed.

Na de wedstrijd verklaart Maradona dat het doelpunt deels met het hoofd van Maradona en deels met de 'Hand van God' was gemaakt. Pas in 2006 zal hij volmondig toegeven dat het een handsbal was.

FOTO ACTION IMAGES